

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

בפני כב' השופטת יעל ייטב

תובעת א ש
ע"י ב"כ עו"ד שחר נוביק

נגד

נתבעת המאגר הישראלי לביטוח רכב "הפול"
ע"י עו"ד אלי שורקי

פסק דין

מבוא

1. התובעת, ילידת 30.7.53, נפגעה בתאונת דרכים שאירעה ביום 9.1.08. התאונה הוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה.
2. הנתבעת לא חלקה על חבותה לשאת בנזקי גוף שנגרמו לתובעת בתאונת הדרכים, בהתאם להוראות **חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975**, ולפיכך השאלה היחידה הטעונה הכרעה הינה שאלת הנזקים שנגרמו לתובעת בעקבות תאונת הדרכים.

הנכות הרפואית

הנכות בתחום האורתופדיה

3. בהסכמת הצדדים מונה ד"ר עמוס פיזור כמומחה מטעם בית המשפט בתחום האורתופדיה.
4. בחוות דעתו מיום 18.4.10, סקר ד"ר פיזור את ממצאי בדיקתו, את המסמכים הרפואיים שעמדו לפניו, ואת תלונות התובעת. אשר לנסיבות התאונה ציין המומחה כי התובעת נפצעה כאשר רכבה על קטנוע ורכב צד ג' סטה לנתיב נסיעתה, פגע בה והפיל אותה על הכביש. לאחר התאונה פונתה התובעת באמצעות אמבולנס לבית החולים שערי צדק.
5. המומחה פירט בחוות דעתו כי לפי רישומי בית החולים נחבלה התובעת בפנים, בכף יד ימין, בברך ובקרסול ימין. בבדיקתה נמצא שפשוף בפנים, שפשוף ונפיחות והגבלת תנועות בברך ימין. הברך הימנית הייתה נפוחה עם נוזל בכמות של 20 CC, רגישות ניכרת וכאב לטרלי אחורי, אי יציבות לטרלית ניכרת ואי יציבות קדמית אחורית

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

- קלה. בצילום נראה רסיס גדול של עצם שמקורו בטיביאל SPINE עם תזוזה ניכרת ואי סדירות בפלטו לטרלי טיביאלי. בבדיקת ה-CT נמצא שבר בפינה אחורית צדית של פלטו טיביאלי עם דחיסה של 3 עד 5 מ"מ ותלישה של ה SPINE. התובעת שוחררה באותו יום לביתה. המומחה פירט שביום 17.1.08 עברה התובעת ניתוח ארתרוסקופיה, אושפזה ושוחררה ביום 21.1.08. צוין שהברך קובעה בסד, ללא הפעלת הברך.
6. ביום 11.6.09 נבדקה התובעת על ידי המומחה וכחודש לאחר מכן, ביום 20.7.09, עברה ארתרוסקופיה חוזרת שבה זוהו שינויים ניווניים פתלו פמורליים ובקונדיל פמורלי פנימי וקרע חלקי של ה-ACL עם CYCLOP.
7. ביום 4.2.10 בדק המומחה את התובעת בשנית. המומחה ציין שבמהלך הבדיקה מצא שהתובעת מתהלכת בצליעה, ללא שימוש באמצעי עזר. בפרק הסיכום והמסקנות שבחוות הדעת קבע המומחה שכיום סובלת התובעת מאי-יציבות, מכאבים פטלו פמורליים, מקושי בכיפוף ובעליית מדרגות. בבדיקתה נמצאה אי יציבות קידמית אחורית וצדדית קלה, הגבלה בקצה טווח תנועות הברך וסימני שחיקה פטלו פמורליים.
8. על יסוד ממצאיו קבע המומחה כי שיעור הנכות הצמיתה של התובעת בשל הגבלה שהינה למעלה מבינונית, עומד על 25% לפי פרט (1)35(ג) **לתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת זרגת נכות לנפגעי עבודה)**, תשס"ז-1956 (להלן: "התוספת לתקנות"). המומחה התייחס לעברה הרפואי של התובעת, וציין כי בגיליונה הרפואי נמצא תיעוד על בורסיטיס ונפיחות וכאבים בברך משנת 2006. המומחה ציין כי הבעיות הקודמות בברך הן על רקע ניווני ותורמות שיעור קטן (1/5) לנכות הנוכחית. לפיכך יש לדעת המומחה לייחס לתאונה נכות בשיעור של 20% ולמצב רפואי קודם נכות בשיעור של 5%.
9. בתשובות לשאלות הבהרה שנשאלו מטעם התובעת השיב המומחה כי שיעור הנכות נקבע בהתאם לפרט (1)35(ד) לתוספת לתקנות או (1)35(1) בין ג' ל-ד'. כן חזר וציין ששיעור נכותה הכולל של התובעת הוא 25%, ושיעור הנכות שמקורו בתאונה הוא 20%.
10. הנתבעת טענה בסיכומיה כי בהתאם לתוספת לתקנות, שיעור הנכות לפי פרט (1)35(ג) מקנה נכות בשיעור של 20% בלבד, ועל כן זהו שיעור נכותה האורתופדית הכולל של התובעת. נטען שלאחר יחוס נכות בשיעור של 5% לעברה, יש לקבוע כי שיעור הנכות

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

שנותרה לה בעקבות התאונה הינו 15% בלבד. לחיזוק טענתה הפנתה הנתבעת לקביעת הוועדה הרפואית של הביטוח הלאומי אשר קבעה כי נכותה של התובעת בגין התאונה הינה בשיעור של 15% מתוך 20% שמקנה אותו פרט. 11. לאחר עיון בטענות הצדדים לא מצאתי שיש מקום לקבל את טענת הנתבעת. המומחה לא זומן לחקירה. בתשובותיו לשאלות הבהרה השיב שלדעתו יש לקבוע את הנכות על פי פרט 135(1)ד', או 135(1) בין ג' ל-ד', ועל כן שיעור כלל נכותה של התובעת הינו 25%. הסבריו של המומחה היו מקצועיים וסבירים והתבססו על ממצאיו, ועל כן לא מצאתי שיש מקום לסטות מקביעתו. לפיכך יש לקבוע שבעקבות התאונה נותרה לתובעת נכות צמיתה בשיעור של 20%.

הנכות בתחום הפלסטיקה

12. על פי הסכמת הצדדים מיום 26.7.11, נותרה לתובעת נכות צמיתה בשיעור של 10% בעקבות התאונה, בשל צלקת בפניה, בהתאם לפרט 175(1)א) לתוספת לתקנות. עוד הוסכם בין הצדדים כי מדובר בנכות קוסמטית שאין לה משמעות תפקודית.

הנכות התפקודית

13. לטענת התובעת, הנכות שממנה היא סובלת בברך ימין היא נכות תפקודית באופן מלא. נטען מאז התאונה היא מתקשה בביצוע פעולות שונות שאותן היא נדרשת לבצע בעבודתה – פעולות פקידותיות, מעבר מישיבה לעמידה, טיפוס במדרגות, טיפול בדואר, תיוקים, ישיבה במשך שעות מול המחשב. 14. בסעיף 4 לתצהירה הצהירה התובעת שעד לתאונה כלל לא חשה בקיומה של נכות בברך, שכן היא עבדה, הלכה ותפקדה ללא כל קושי. עוד הצהירה התובעת כי מיום 1.9.09 היא עובדת במשרה חלקית, בשל כאבים ומגבלות. על פי תיאורה "אילו לא הועסקתי במשרד אותו מנהל בעלי, ובו הוא שותף בכיר, ברור לי שהייתי מפורטרת." (סעיפים 6-7).

15. הנתבעת טענה בסיכומיה כי הנכות האורתופדית הינה נכות הנעדרת משמעות פונקציונאלית לעיסוקה של התובעת, וכי אין לנכותה הרפואית של התובעת כל משמעות תפקודית. עוד טענה הנתבעת כי התובעת חזרה לאחר התאונה לאותו מקום עבודה והיא עובדת באופן מלא ורגיל.

16. כאסמכתא הפנתה הנתבעת, בין היתר, למוצג נ/5 – מסמך הודעה של הביטוח הלאומי עליו חתומה התובעת – כשנשאלה לתפקידה במשרד השיבה: "אני מנהלת את המשרד, מזכירה, מזמינה טפסים, טפסי חקירה וכ"כ נייר פירמה מספקים

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

מבחוץ, עונה לטלפונים, מדפיסה את דוחות החקירה, מנהלת את כל ההתכתבויות עם חב' הביטוח, וכל מה שקשור לאינטרנט ומחשבים זה אני."

17. מחומר הראיות שהוגש עולה שהתובעת שבה לאחר התאונה לעבוד כמזכירה או כמנהלת משרד החקירות שבבעלות בעלה (ושותפו), וכי היא עובדת בו עד היום.
18. הנחת העבודה המקובלת הינה כי הנכות האורתופדית משקפת גם את הנכות התפקודית. (ראו לעניין זה למשל את פסק הדין של כב' המשנה לנשיאה, א' ריבלין (כתוארו אז), בע"א 93/3049 סימא גירוגיסיאן נ' סייף רמזי, פ"ד נב(3) 792 לא מצאתי שיש לסטות בענייננו מהנחה זו. אמנם עבודתה של התובעת הינה עבודה פקידותית בעיקרה, ונעשית ברובה בישיבה, ואולם כפי שעולה מעדותה של התובעת לנכות משמעות תפקודית, ובעקבות התאונה היא אף נאלצה להפחית את היקף המשרה. יחד עם זאת, לא הובאו כל נתונים שיש בהם כדי להצביע על עילה לקביעת נכות תפקודית בשיעור גבוה מהנכות הרפואית.
19. אשר על כן, מצאתי כאמור שיש לקבוע ששיעור נכותה התפקודית של התובעת בעקבות התאונה הינו 20%.

הנזקים

נזק בלתי ממוני

20. התובעת זכאית לפיצוי בראש נזק זה בסכום של 42,500 ₪ במעוגל.

הפסד ההשתכרות בעבר

21. על פי האמור בתצהיר עדות ראשית, לאחר תקופת החלמה ממושכת שבה התובעת בהדרגה למקום עבודתה הקודם במשרד חקירות שבבעלות בעלה. לאחר מכן נאלצה לעבור ניתוח נוסף בברכה ושהתה בתקופת אי כושר נוספת.
22. לטענתה של התובעת, אלמלא היה בעלה השותף והמייסד הבכיר במשרד, הייתה מפוטרת לאחר התאונה. התובעת הוסיפה וטענה כי רק בשל הקרבה המשפחתית שולם לה שכר כמעט מלא למרות שלא ביצעה את העבודה כמו לפני התאונה.
23. המומחה הרפואי לא התייחס בחוות דעתו לנכות הזמנית, ואולם הוא ציין כי לאחר שחרורה של התובעת מבית החולים שערי צדק לאחר הניתוח הראשון אישר רופא קופת חולים חופשת מחלה עד יום 29.2.08, תקופה שהוארכה מאוחר יותר עד יום 9.6.08. עוד ציין בחוות דעתו כי ב- 22.6.08 שבה התובעת לעבודה בהיקף של חצי משרה, עד 22.9.08. המומחה הוסיף כי לאחר שבוצעה ארתרוסקופיה חוזרת ביום 20.7.09, הומלץ על 43 ימי מחלה עד יום 31.3.09.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

24. לטענת התובעת, ממוצע הכנסתה החודשית נטו לפני התאונה עמד על כ- 6,500 ₪, ולאחר תוספת של הפרשי הצמדה שוויו כיום הוא 7,694 ₪. (בסיכומים הפנתה התובעת לכך כי השכר ששולם לה עבור ימי העבודה בינואר 2008, עד לתאונה, עמד על סכום של 2,590 ₪).
25. בסיכומיה עתרה התובעת לפיצוי בסכום של 146,471 ₪ בגין הפסד שכר בעבר.
26. הנתבעת טענה מנגד כי בראיות התובעת ובעדותה ניתן להבחין בסתירות, אי התאמות ואי דיוקים ש לא הוסברו על ידי התובעת. כן הצביעה הנתבעת על כך שהתובעת לא זימנה לעדות את המעביד או את רואה החשבון כדי להבהיר את טענותיה באשר להפסדי שכר. לטענת הנתבעת מטעמים אלו לא ניתן לבסס את פסק הדין על עדות יחידה של בעל דין.
27. התובעת טענה שיש לפסוק את הפיצוי בגין הפסד הכנסות בעבר על פי מספר תקופות. התקופה הראשונה, מיום התאונה (9.1.08) ועד 22.6.08, תקופה שעל פי האמור בתצהיר עדות ראשית הינה התקופה שבה נעדרה התובעת מעבודה ושהתנה בתקופת אי כושר. לטענת התובעת, עבור התקופה האמורה שבה כלל לא עבדה- יתרת חודש ינואר 2008 והחודשים פברואר ומרץ 2008 – (שבה לא שולם לה שכר), והחודשים אפריל עד יוני 2008 (שאז קיבלה שכר ואולם עליה להחזירו למעביד) יש לפסוק לה סכום של 39,524 ₪.
28. התקופה השנייה, מיום 10.6.08 עד 22.9.08. על פי המפורט בתצהיר עדות ראשית, עבדה התובעת במהלך התקופה האמורה באופן חלקי, ובמהלכה שולם לה שכר של 6,500 ₪ לחודש, על חשבון ימי מחלה וחופשה שאותם עליה להחזיר לטענתה לאחר שתקבל תשלום מחברת הביטוח. עבור התקופה האמורה עתרה התובעת לפיצוי בסכום של 11,541 ₪. לטענת התובעת ברור כי למעביד יש זכות כמיטיב. כיוון שהמעביד הוא בעלה של התובעת היא מתחייבת להעביר את הסכום אליו והנתבעת תהיה מוגנת מתביעת המיטיב.
29. התקופה השלישית, מיום 23.9.08 עד ליום הניתוח השני שנערך ביום 19.7.09. על פי האמור בתצהיר עדות ראשית, עבדה התובעת במהלך התקופה האמורה במשרה חלקית בהיקף של 60% ושולם לה שכר בסך של 5,200 ₪ לחודש. עבור התקופה האמורה שבמהלכה עבדה התובעת בהיקף של 3/4 משרה, עתרה התובעת לפיצוי בסכום של 19,235 ₪.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

30. התקופה הרביעית, מיום הניתוח השני - 20.7.09 עד יום 31.8.09, אז הייתה התובעת על פי האמור בתצהירה באי כושר מלא, לא עבדה ולא קיבלה שכר. לטענת התובעת יש לפסוק לה בגין התקופה האמורה פיצוי בסכום של 11,541 ₪.
31. התקופה החמישית, מיום 1.9.09 ועד היום. על פי האמור בתצהיר עדות ראשית עובדת התובעת בתקופה זו במשרה חלקית, ומקבלת שכר בסך של 4,824 ₪ לחודש. לטענת התובעת, יש לפסוק לה עבור התקופה האמורה פיצוי בסכום של 64,630 ₪, לפי הפסד של 20% מהשכר לחודש.
32. לטענת הנתבעת, יש לפסוק לתובעת פיצוי בסכום של 14,679 ₪ בגין התקופה שמיום התאונה עד חודש מרץ 2008 על פי הפירוט הבא: עבור חודש התאונה - פיצוי בסך של 1,833 ₪, שכן שולם לתובעת סך של 4,590 ₪; עבור חודשים פברואר ומרץ, שבהם לא קיבלה שכר, מגיע לה פיצוי בסך של 12,846 ₪.
33. לטענת הנתבעת, אין לפסוק כל פיצוי עבור התקופה מאפריל 2008 ועד יולי 2009 כיוון ששולם לתובעת שכר מלא. עוד טענה הנתבעת כי אין לפסוק לתובעת פיצויים עבור התקופה שמיום 1.8.09 ועד להגשת הסיכומים. בתקופה זו שולם לתובעת שכר בסך של 5,500 ₪ לחודש. לטענת הנתבעת אין בסיס לטענתה של התובעת שלפיה עבדה במשרה חלקית, כיוון שאין ראייה לכך שהתובעת עבדה פחות שעות; לפי הצהרת התובעת בפני המוסד לביטוח לאומי (מ/3) היא עובדת 5.5 עד 8.5 שעות ביום; לפי תלושי השכר התובעת עובדת בהיקף של 186 שעות בחודש המהווים משרה מלאה. לא הובא כל הסבר לירידה בשכרה של התובעת על אף שהיא עובדת בהיקף של משרה מלאה.
34. לטענת הנתבעת, יש לדחות את טענת התובעת לפיה התחייבה להשיב סכום כלשהו למעביד משום שלא הובאה כל ראייה לכך. יתרה מזאת, ביום 15.2.09 חתם המעביד על כתב קבלה (מ/4) המסלק באופן מלא וסופי את כל התביעות שיש לו כלפי המבטחת.
35. לאחר עיון בטענות הצדדים מצאתי שיש לפסוק לתובעת פיצוי בהתאם לתקופות כדלקמן: התקופה הראשונה - עבור מחצית חודש ינואר והחודשים פברואר ומרץ 2008. לתובעת שולם שכר בגין חודש ינואר עבור הימים שלפני התאונה, בסכום של 2,590 ₪. נוסף לסכום האמור שולמו לתובעת דמי פגיעה על ידי המעביד בסכום של 2,050 ₪. כפי שיפורט גם להלן, הנתבעת שילמה למעביד כמיטיב את הסכום האמור בשנת 2009. לפיכך הסכום ששולם לתובעת בגין ינואר כשכר עומד על 4,640 ₪,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

והתובעת זכאית לפיצוי בגין הפסד ההכנסה בחודש ינואר בסכום של 1,860 ₪. בגין החודשים פברואר עד מרץ לא שולם לתובעת שכר, ולפיכך יש לשלם לה 13,000 ₪ (לפי בסיס שכר של 6,500 ₪). בגין התקופה הראשונה יש לפסוק לתובעת אפוא פיצוי בסך של **14,860 ₪**

36. בתקופה השנייה, עבור החודשים אפריל עד יוני 2008 שבה שולם שכרה של התובעת במלואו, מצאתי שאין לפסוק לתובעת פיצוי כלשהו. התובעת טענה כזכור שעליה להשיב את השכר האמור למיטיבים- השותפים המעסיקים אותה, אף הפנתה לסעיפים 7 ו-8 לחוק לתיקון דיני הנזיקין (הטבה בשל נזק גוף), התשכ"ד-1964, לפיהם רשאי המיטיב שלא להגיש תביעה ולקבל את ההטבה במישרין מהניזוק, בעוד שהניזוק רשאי לתבוע את הסכום מהמוזיק.

37. הנתבעת הציגה כאמור הסכם בינה לבין המטיבים (מוצג נ/4), שבו נקבע בסעיף 3 בזו הלשון, "עם חתימתנו על כתב קבלה זה נקבל מאת המאגר הישראלי לביטוחי רכב "הפול" (להלן- "המבטחים") סך של 2,050.00 ₪ (אלפיים וחמישים ₪ בלבד) (להלן- "הסכום") וזאת לסילוק סופי ומלא של כל התביעות שיש לנו כלפי המבטחים בגין התאונה". בסעיף 5 נקבע "ידוע לנו כי אך ורק על סמך אישורינו, הסכמתנו והצהרתנו דלעיל הסכימו המבוטחים והמבטחים לשלם לנו את הסכום".

38. התובעת טענה בסיכומיה, אף צירפה לסיכומיה מכתב מהשותפות (מיום 3.2.13), שלפיו האמור ב-4/נ מתייחס אך ורק ל-10 הימים הראשונים שלאחר הפגיעה – ימים שבהם חייב המעביד בתשלום דמי הפגיעה של העובד, בעוד שהמוסד לביטוח לאומי מתחיל לשלם את דמי הפגיעה החל ביום ה-11. לא מצאתי שיש לקבל את טענתה האמורה של התובעת. האמור בנ/4 אינו יכול להתפרש לשתי פנים. אין בו כל התייחסות לכך שמדובר בתשלום עבור חלק מזכותם של המיטיבים, נהפוך הוא. במסמך מדובר במפורש על סילוק מלא וסופי של כל התביעות שיש למיטיבים כלפי המבטחת בעקבות התאונה.

39. לא זו אף זו. 4/נ נערך ביום 8.2.09, זמן רב לאחר ששולמו לתובעת הסכומים בגין התקופה השנייה (ולאחר ששולמו לה הסכומים עבור התקופה השלישית, כפי שיפורט להלן). לא הובא כל הסבר לכך שלאחר תשלום תשלומים רבים לתובעת, כביכול על חשבון המעביד, הסתפקו המיטיבים בסכום דמי הפגיעה בלבד, ולא העלו כל דרישה באשר לשאר התשלומים. אם אכן שולמו התשלומים לתובעת על ידי המעסיק כמיטיב, אין זה סביר שהמעביד היה מסתפק בסכום הזניח של דמי הפגיעה, ומגדיל לעשות בכך שהוא חותם על ויתור ושחרור, לסילוק מלא ומוחלט של כל תביעותיו. התובעת אפוא לא הוכיחה כל הפסד הכנסות בתקופה האמורה,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

- משכורתה שולמה לה במלואה. כמו כן לא עלה בידי התובעת להוכיח כל זכאות של המיטיבים לקבל פיצוי בגין התשלומים האמורים חרף האמור במוצג נ/4.
40. אשר לתקופה השלישית, מיום 22.6.08 עד 22.9.08, טענה התובעת כי יש לפצותה בסכום של 11,541 ₪, חרף העובדה שכרה שולם באופן מלא, אף שעבדה באופן חלקי, בהיקף של 3/4 משרה בלבד, בטענה שהתשלום היה על חשבון דמי מחלה ודמי חופשה. לאחר מכן טענה שהתחייבה להשיב את ההפרש למעביד. בסיכומיה הציעה לפסוק לה פיצוי עבור התקופה בהתאם לשיעור הנכות שנקבע לה. לא מצאתי שיש מקום לפסיקת פיצוי לתקופה השלישית, עולה מהראיות שבתקופה האמורה אמנם עבדה התובעת לכאורה באופן חלקי ואולם שכרה שולם במלואו. נטען שהשכר שולם על חשבון ימי מחלה או חופשה, ואולם לא הובאו כל ראיות לכך, הדבר אינו מתיישב עם האמור בתלושי המשכורת שאינם מציינים זאת (ראו גם חקירתה של התובעת בפרוטוקול הדיון, עמ' 8, שורות 28 עד 32). כפי שפירטתי לעיל, לא מצאתי לנכון לקבל את טענתה שלפיה עליה להשיב את הסכום למעביד. המעביד לא הגיש כאמור תביעה בנושא, והטענה אינה עולה בקנה אחד עם הכתוב בנ/4. לא הובא מטעם המעביד הסבר לכך שחרף המוסכם בנ/4 יש לו עדיין תביעות נגד הנתבעת.
41. בשל אותם טעמים לא מצאתי מקום לפסוק פיצוי עבור התקופה הרביעית, מיום 22.9.08 עד הניתוח השני שנערך ביום 20.7.09, תקופה שבה עבדה התובעת לטענתה בהיקף של 3/4 משרה, שכן שכרה של התובעת שולם במלואו.
42. בתקופה החמישית, בין הניתוח השני לבין 31.8.09, לא עבדה התובעת ולא קיבלה שכר, עתרה התובעת לפיצוי בסכום של 11,541 ₪. מצאתי שהתובעת הוכיחה הפסד הכנסות בתקופה האמורה, ועל כן יש לפסוק עבור התקופה האמורה פיצוי בסכום של **9,750 ₪**.
43. מאז 31.8.09 ועד היום עובדת התובעת לטענתה במשרה חלקית ושכרה עומד על 5,500 ₪. הנתבעת הפנתה לכך שמבדיקה שנערכה עולה ששעות עבודתה של התובעת בתקופה האמורה לא פחתו משעות עבודתה בתקופה שלפני התאונה. לא הובא כל הסבר לכך שאף שבמשך תקופה ממושכת, שבה שולם שכרה של התובעת במלואו, חרף נכותה הזמנית הגבוהה וחרף טענתה שעבדה כביכול במשרה חלקית, לאחר שחזרה להיקף עבודה מלא (על פי שעות העבודה) הופחת לפתע שכרה ב- 1,000 ₪. התובעת לא נתנה כל הסבר לכך. מהחקירה הנגדית ניתן להתרשם שהשכר ששולם לתובעת מושפע משיקולי מס (למשל עמ' 6 לפרוטוקול הדיון). בחקירה הנגדית נשאלה על תלושי השכר שצירפה לתצהירה והשיבה כי היא לא עורכת את התלושים

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

וכי רואה החשבון מקבל הוראות מבעלה ומהשותף שלו על איזה סכומים לערוך את התלושים והוא ממציא את התלושים (עמ' 9 שורות 2-6).

44. עולה מהראיות שהתובעת עובדת כאמור בעסק משפחתי. לטענתה כזכור, אילו הייתה עובדת בעסק אחר הייתה מפורטת סמוך לתאונה. ניתן ללמוד גם מגרסתה של התובעת עצמה שליחסים המשפחתיים בינה לבין המעביד דומיננטיות בקביעת תנאי שכרה ובאופן הצגתם. מצאתי אפוא שיש לקבל את טענות התובעת ולקבוע שלא מדובר בהפסד שכר אמיתי המעיד על אבדן הכנסות, כיון שהתובעת שבה לעבודה בהיקף מלא.

45. אשר על כן, אני פוסקת לתובעת בגין הפסדי שכר, סכום של **24,610** ₪. לסכום האמור יש להוסיף הפרשי הצמדה וריבית כדין.

גריעה מכוסר השתכרות

46. בסיכומיה טענה התובעת שיש לפצותה בסכום של 116,458 ₪ בגין הגריעה מכוסר ההשתכרות, על יסוד בסיס שכר של 7,694 ₪ (השכר ששולם לה ערב התאונה בערכו היומי), נכות התפקודית בשיעור של 20% והנחת עבודה עד גיל 67. כן עתרה התובעת לפיצוי נוסף בגין זכויות סוציאליות בסכום של 84,731 ₪.

47. הנתבעת טענה מנגד כי אין לפסוק לתובעת כל פיצוי בראש נזק זה שכן לא הייתה פגיעה בכוסר השתכרותה.

48. אף שעבודתה של התובעת היא עבודה משרדית בעיקרה, ואף שעבודתה היא בחברה משפחתית, ויש סיכוי רב שהיא לא תפוטרו מעבודתה עד גיל פרישה כשם שלא פוטרה עד היום, נוכח היקפה של הנכות, הרפואית והתפקודית כאחד, אין להוציא מכלל אפשרות שחרף יחסי העבודה המשפחתיים, לא יעלה בידה של התובעת להתמיד בעבודה עד גיל פרישה בשל מגבלותיה.

49. לאור שיקולים אלו מצאתי שיש לפסוק לתובעת פיצוי בסכום של **70,000** ₪ (כ- 60% מתחשיב אקטוארי מלא, במעוגל).

50. כמו כן מצאתי שיש לפסוק לתובעת פיצוי בסכום **5,000** ₪, בגין הפסד הפקדות מעביד לקופת גמל לקצבה.

עזרת הזולת

51. בתצהיר עדות ראשית פירטה התובעת כי התאונה אירעה בעת שרכבה על קטנוע. רכב שפגע בקטנוע העיפה ממנו, והיא "נמרחה" בלשונה, על הכביש. פורט בתצהיר שהתובעת נפגעה בראשה, עם קרע עמוק בפנים ובכל חלקי הגוף, בעיקר ברגל ימין.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

מזירת התאונה פונתה התובעת באמצעות אמבולנס לבית החולים שערי צדק. בשעות הלילה שוחררה לביתה עם גבס ארוך ועם כסא גלגלים. בין התאריכים 13.1.08 לבין 21.1.08, אושפזה בבית החולים שערי צדק לצורך ניתוח ארתרוסקופיה. ביולי 2009 עברה ארתרוסקופיה נוספת. התובעת הצהירה כי נאמר לה על ידי הרופאים המטפלים שיהיה עליה לעבור בעתיד ניתוח להחלפת פרק הברך.

52. התובעת הוסיפה בתצהירה ופירוטה שבמשך 3 חודשים לאחר התאונה נאסר עליה לדרוך על הרגל והיא הייתה מרותקת למיטתה. לצורך יציאה מהמיטה נזקקה לעזרה, והשתמשה בכיסא גלגלים. לאחר 3 חודשים החלה להתהלך בעזרת הליכון, ולאחר מכן, במשך תקופה ארוכה, הלכה בעזרת מקל. אחרי ניתוח ארתרוסקופיה השני התהלכה בקושי, בעזרת מקל הליכה. עד היום היא סובלת לטענתה מכאבים ומוגבלת בהליכה.

53. התובעת פירטה בתצהירה כי עקב התאונה נזקקה לעזרה רבה בכל פעולות היומיום: רחצה, לבוש, הכנת אוכל, היגיינה אישית, קניות, משק בית וטיפול בגינה. כן הדגישה שלפני התאונה הייתה עצמאית לחלוטין וטיפול בעצמה במשק ביתה ובגינה ששטחה כ- 800 מטר.

54. על פי עדותה, בשל מצבה סמוך לאחר התאונה קיבלה לצד עזרה בשכר גם עזרה רבה מבני משפחתה.

55. התובעת הגישה פירוט מלא של העזרה בשכר שקיבלה לאחר התאונה. בתצהירה התייחסה לעבודתן של שתי עוזרות בית. הראשונה, מאזה, עבדה בביתה לפני התאונה בתמורה לשכר של כ- 800 ₪ לחודש. עד חודש פברואר 2008 שילמה לה 1,100 ₪ לחודש, ובמרץ שילמה לה 540 ₪. במקביל החלה להעסיק עוזרת בית נוספת לאחר התאונה, זיאנה בוקו, שהינה אחות בהכשרתה, העובדת בביתה עד היום. על פי האמור בתצהיר עדות ראשית, בתחילה שולמו לזיאנה כ- 3,000 ₪, לאחר מכן הופחת היקף משרתה בהדרגה, והחל מפברואר 2009 עומד שכרה על 1,500 ₪ לחודש. במהלך החקירה הנגדית הסתבר כי תלושי השכר ניתנים לעוזרת על ידי השותפות, ואולם מצאתי שיש לקבל את גרסת התובעת, אשר נתמכה בעדותה ובעדות העוזרת כאחד, על כך שהשכר שולם בגין עבודה בביתה של התובעת ולא בגין עבודה במשרד השותפות.

56. התובעת הגישה תצהיר עדות ראשית של זיאנה, וכן פירוט של שעות העבודה שלה במהלך כל התקופה. על פי האמור בתצהירים, עבדה זיאנה בביתה מדי יום, ובהדרגה פחתו ימי עבודתה. בסיכומיה ערכה התובעת תחשיב של התשלומים ששולמו לגיאנה על פי התרשומות שנערכו (כפי שהתברר בחקירה נגדית, התרשומות שהוצגה לא

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

- הייתה התרשומת שנערכה על ידי ז'אנה, אלא תרשומת שנערכה על ידי אדם שזהותו אינה ידועה, על סמך רישומיה של ז'אנה), שלפיה שולם לה סכום של 92,030 ₪, ללא ימי חופשה, הבראה ודמי ביטוח לאומי. התובעת עתרה בסיכומיה לפיצוי בסכום של 115,000 ₪ בראש נזק זה.
57. אשר לעתיד, טענה התובעת כי אין להוציא מכלל אפשרות שז'אנה תעזוב את הארץ, כפי שהעידה בפני, או אז תאלץ התובעת לשלם שכר גבוה יותר בגין עזרה בביתה. בגין העתיד עתרה התובעת לפיצוי בסכום של 260,975 ₪.
58. התובעת טענה שיש לפסוק לה פיצוי נוסף בסכום של 8,000 ₪ עבור התשלום לגן, שכן בעקבות התאונה נאלצה להתחיל להעסיק גן לטיפול בגינת ביתה, עבודה שבוצעה על ידה לפני התאונה.
59. הנתבעת טענה מנגד שהתובעת לא נזקקה לעזרה בהיקף העזרה שתמורתה שילמה. כן הפנתה לכך שלפני התאונה שילמה התובעת עבור ניקיון בביתה כ- 800 ₪ לחודש, ושלא ניתן להסתמך על הרישומים שהוגשו כיון שלא ברור מי ערך אותם והם לא נערכו הזמן אמת.
60. עולה מהראיות שהתאונה הייתה קשה, ולאחריה טופלה התובעת ארתרוסקופיה, בטיפולי פיזיותרפיה, ובארתרוסקופיה חוזרת. התובעת שהתה תקופות ממושכות באי כושר, ונזקקה לעזרה בהיקפים נכבדים נוכח המגבלות שמהן סבלה. בתחילה הייתה מרותקת למיטתה, ולאחר מכן הסתייעה בכיסא גלגלים ולאחר מכן במקל.
61. בשים לב למתואר על ידי המומחה הרפואי בחוות דעתו ולעדויות התובעת וז'אנה באשר להיקף העזרה שלה נזקקה, מצאתי שיש לפסוק לתובעת פיצוי בסך של 3,000 ₪ לחודש בגין כל אחד משלושת החודשים הראשונים שלאחר התאונה. כן מצאתי שיש לפסוק פיצוי בסך של 2,000 ₪ לחודש בגין שלושת החודשים שלאחר מכן, ובסכום של 1,500 ₪ לחודש עד חודש דצמבר 2008, היינו סה"כ - 24,000. בהתאם לטיבה והיקפה של הנכות שנגרמה לתובעת, (המצטרפת לנכות קודמת ועל כן משקלה הסגולי גבוה יותר), מצאתי שיש לפסוק פיצוי בסך של 1,000 ₪ לחודש החל מינואר 2009 (המקביל במעוגל ל- 5 שעות שבועיות לפי שכר של 45 ₪ לשעה), היינו- 52,000 ₪. סה"כ בגין עזרת הזולת בעבר יש לפסוק לתובעת- **76,000** ₪. לסכום האמור יש להוסיף הפרשי הצמדה וריבית כדין.
62. עבור העתיד מצאתי שיש לפסוק פיצוי לפי אותו מפתח בסכום של **180,000** ₪ (למשך 20 שנים).

הוצאות

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

63. התובעת עתרה לפיצוי בגין הוצאות ניידות מוגברת, הוצאות בגין איפור לטשטוש הצלקת בפניה, בגין מנוי לבריכה שכן בעקבות התאונה ובהמלצת רופאיה החלה לשחות.
64. לא מצאתי שיש לפסוק לתובעת הוצאות בראש נזק זה. כאמור מדובר בתאונת עבודה, ועל כן זכאית התובעת לתבוע את הוצאותיה הרפואיות מהמוסד לביטוח לאומי.
65. לאור טיבה של הנכות מצאתי שיש לפסוק פיצוי בגין ניידות בסכום של **5,000 ₪** לעבר ולעתיד.

ניכויים

66. אין מחלוקת בין הצדדים על כך שיש להפחית מהפיצוי את התשלום התכוף ששולם לתובעת (בתוספת הפרשי הצמדה וריבית).
67. אין גם מחלוקת על כך שיש לנכות את התשלומים ששילם המוסד לביטוח לאומי לתובעת בפועל. יחד עם זאת חלוקים הצדדים ביניהם באשר לניכוי רעיוני של תגמולי המוסד לביטוח לאומי.
68. כאמור בספרו של המלומד אי ריבלין **"תאונת הדרכים"** מהדורה רביעית עמ' 1000 **"העדר החובה לפנות למוסד לביטוח לאומי, לקביעת נכות על פי דין, אינה גורעת מן החובה לנכות מהפיצויים המשתלמים לנפגע את הגמלאות שהיו משתלמות לו אילו פנה בתביעה למוסד לביטוח לאומי- זאת כאשר מדובר בתביעה נגד המעביד, או מן הצורך "להקפיא" את הסכום המתאים – כאשר התביעה מופנית כלפי צד שלישי...".** עוד פורט שהמעביד זכאי לכך שמלוא הגמלה שהייתה עשויה להשתלם לעובד הנפגע תנוכה מהפיצוי, ועל כן אין חשיבות לשאלה האם קיבל הנפגע את הגמלה או שאך היה זכאי לה.
69. בהתאם להלכה הפסוקה, על הנפגע בתאונת עבודה לפנות למוסד לביטוח לאומי למימוש זכויותיו, ולפעול באופן סביר ובתום לב לקבלת מלוא הגמלאות המגיעות לו, במקרה שאינו פועל כאמור, יבוצע ניכוי רעיוני מסכום הפיצויים (ראו למשל ע"א 727/87 שור נ' הרוש, פ"ד מד (3), 142, 148; ע"א 8133/03 יצחק נ' לוטם, פ"ד נט (3), 66, 81-82; ע"א 9099/02 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' רפעאת (מיום 11.5.2006).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

70. בענייננו מצאתי שיש להבחין בין גמלאות הנכות מעבודה מצד אחד, לבין גמלת הניידות והטענה שהיה על התובעת להגיש ערר על גובה הנכות, מהצד השני. יש לקבל את טענת הנתבעת לפיה יש לנכות ניכוי רעיוני את מלוא תשלומי הנכות מהעבודה שהייתה התובעת זכאית לקבל אלמלא הגישה את תביעתה באיחור, כאמור בסעיף 82 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], וכמפורט בחוות הדעת האקטוארית שהוגשה מטעם הנתבעת.

71. לעומת זאת, לא מצאתי שיש לקבל את טענות הנתבעת באשר לגמלת ניידות, שכן לא הוכח שעל יסוד נתוני הנכות של התובעת היא זכאית לקצבה האמורה. חוות הדעת של האקטואר התייחסה להגבלת ניידות של בין 40% לבין 49%. נתונים אלו לכאורה אינם תואמים את נתונייה של התובעת. התובעת השיבה במהלך חקירתה הנגדית שהיא לא פנתה למוסד לביטוח לאומי בתביעה לגמלת ניידות, שכן לאור ניסיון העבר של גיסתה, שנכותה גבוהה יותר בעקבות מחלת פוליו, הניחה שהיא אינה זכאית לגמלת ניידות. התרשמתי שהתובעת פעלה באופן סביר ובתום לב ועל כן אין מקום לניכוי רעיוני בתחום זה. אשר לניכוי רעיוני בגין אי הגשת ערר על גובה הנכות, כיון שהפער בין הנכויות שנקבעו אינו גבוה, 5% בלבד, אין מקום לחייב את התובע בהגשת ערר בעקבות קביעה שונה של מומחה בית המשפט.

סיכום

72. לאור האמור זכאית התובעת לפיצוי כדלקמן:

נזק לא ממוני-	42,500 ₪;
הפסד הכנסות בעבר-	24,610 ₪;
גריעה מכוסר השתכרות-	70,000 ₪;
הפסד בגין פנסיה-	5,000 ₪;
הוצאות ניידות-	5,000 ₪;
עזרת הזולת בעבר-	76,000 ₪;
עזרת הזולת בעתיד-	180,000 ₪;
סה"כ-	403,110 ₪.

73. לסכום בגין הפסדי שכר בעבר ובגין עזרת הזולת בעבר יש להוסיף הפרשי הצמדה וריבית כדין. מהסכום המתקבל יש להפחית את התשלום התכוף ואת תגמולי המוסד

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 19856-08 ש נ' לביטוח רכב "הפול"

לביטוח לאומי בגין נכות מעבודה, לרבות הי"תשלום הרעיוני, כשהם משוערכים ליום מתן פסק הדין.
 74. הנתבעת תשיב לתובעת גם את הוצאות המשפט, לרבות שכר המתורגמנית, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה, וכן שכר טרחת עו"ד בשיעור של 15.21%.
 75. הסכום ישולם בתוך 30 יום מהמועד שבו יומצא פסק הדין לבא כוחה של הנתבעת.

ניתן היום, י' סיון תשע"ג, 19 מאי 2013, בהעדר הצדדים.

יעל ייטב, שופטת